

Nagy Sándor

Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Hadtudományi és Honvéd Tisztképző Kar,
Katonai Műszaki Doktori Iskola

nagy.sandor1975@gmail.com

A MAGYAR KÖZIGAZGATÁS 2013. ÉVI ÁTALAKÍTÁSÁNAK HATÁSA A TERÜLETI ÉS HELYI VÉDELMI IGAZGATÁSI FELADATOKRA

THE INFLUENCE OF THE REFORM OF THE HUNGARIAN PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM ON THE TERRITORIAL, AND LOCAL DEFENCE ADMINISTRATION TASKS

Absztrakt:

A 2013. január 01-én életbe lépő jogszabályi változtatások után a közigazgatási rendszer átalakult, megjelentek a járások. A járási rendszer nem új keletű Magyarországon, hisz 1984 előtt más formátumban és hatalommal már létezett hazánkban. A cikk célja, hogy megvizsgálja, a védelmi igazgatást, mint a közigazgatásra épülő szervezet és intézkedési rendszert milyen mélységben érintették ezek a változások, a területi és helyi szintű védelmi igazgatási feladatok terén, illetve bemutassa, hogy az eltelt háromnegyed évben a változások mennyire épültek bele a mindennapokba.

Abstract:

The legislative changes coming into effect after 1 January 2013 an additional level in the administrative system has evolved, the district (township). The system is not new: a somewhat similar system of districts used to exist before 1984 in Hungary. This article aims to examine to what extent has defence administration as an organization and administration system been affected by the changes in terms of local and territorial tasks and show how these changes have been incorporated into everyday life in the past three quarters of the year.

Kulcsszavak:

Közigazgatás, járások, védelmi igazgatás, védelmi bizottság, államigazgatási feladatok ~
Public administration, districts, defence administration, defence committee, state
administration's duties.

BEVEZETÉS

A mindennapi életünk szerves része, a fejlett társadalmak egyik meghatározó eleme, az állam végrehajtó hatalmának megtestesülése, szervezet és intézményrendszer, mely az állami és önkormányzati feladatok végrehajtását szavatolja, személytelenségével, pártatlanságával, elfogultságoktól való mentességével jellemzi az adott ország demokratikus berendezkedésének szintjét, bár az átlagembereknek a köznyelvben negatív jelentéstartalommal rendelkező bürokráciát juttatja eszébe – ez a közigazgatás.

Magyarországon a fenti jelentéstartalomnak megfelelni kívánó igazgatási rendszerrel a XIX. század végétől beszélhetünk, [1869. évi IV. tv.; 1. §] ez idő előtt is létezett állami irányítás, de az nem volt személytelen, illetve nem volt egységes az ügyek intézési módja tekintetében az ország különböző területein. Az egyes országokhoz hasonlóan a magyar igazgatási rendszer is az állami feladatok strukturáltságának megfelelően formálódott és változik napjainkban, is a mindenkorai törvényhozói hatalom döntéseinek megfelelően, hisz ez az akarat rajzolja meg a közigazgatás működési kereteit.

Az egyik ilyen, a rendszerváltás utáni időszak talán legjelentősebb változása volt, amikor 2013. január 1-jével újra megalakultak a járások. 175 vidéki, és 23 kerületi járás kezdte meg működését, melyeket véletlenül se tévesszünk össze a nevében azonos, de feladatkörében, működési mechanizmusában, hatáskörében és illetékességi területében, de leginkább ideológiai háttérben eltérő, 1984 előtt megszűnt járásokkal.

A közigazgatásról számtalan cikk készült és megannyi kutatásnak a tárgya, ez a cikk nem is az egész rendszerrel foglalkozó célokat tűzött ki maga elé, hanem a közigazgatás egy speciális területével, a védelmi igazgatással kíván foglalkozni, azon belül is a 2013. évben életbe lépő közigazgatási változások területi és helyi szintekre gyakorolt hatását szándékozza megmutatni, hisz a védelmi igazgatás a „közigazgatás részét képező feladat- és szervezeti rendszer, amely az állam védelmi feladatainak megvalósítására létrehozott, valamint e feladatra kijelölt közigazgatási szervek által végzett végrehajtó, rendelkező tevékenység” [290/2011. Korm. rendelet; 1. § n)]. Mivel a közigazgatásra épül annak változtatása kihat rá, a következőkben bemutatásra kerül, hogy a két vizsgált szinten milyen mélységekben történt változás.

VÉDELMI IGAZGATÁSRÓL ÁLTALÁBAN

Minden működő demokráciának jellemzője az egyén jogainak szavatolása, az alapvető emberi jogok elidegeníthetlenségének deklarálása, e jogok messzemenőig történő védelme. Azonban már az ókori demokráciák társadalmi is rájöttek arra, hogy vannak olyan állomások egy állam életében, amelyek idején az állam túlélési igénye nagyobb, mint a társadalmát alkotó emberek demokratikus jogainak védelméhez kötődő elvárások, és ezen időszakokra átmeneti jelleggel eltérő működési szabályokat fogalmaztak meg és vezettek be. Ilyen volt például Róma a köztársaság korában, ahol a szenátus felhatalmazása alapján többek között katonai veszélyeztetettség esetén úgynevezett „dictator”-t (magister populi) neveztek ki a consulok ki hat hónapos időtartamra¹, akit különleges hatalommal ruháztak fel a fenyegető veszély elhárítására, és akit tetteiért a hivatali ideje lejárta után sem lehetett felelősségre vonni, viszont pénzügyi kérdésekben nem dönthetett, abból a pénzből gazdálkodott, amit a szenátus meghatározott részére [Ferenczy; 2006].

Napjainkban a védelmi igazgatás magában foglalja a különleges jogrendre történő felkészülést, továbbá az említett időszakok és helyzetek honvédelmi, polgári védelmi,

---

1 A hatalom kizárólagos megszerzésének lehetőségét zárta ki a határozott kinevezési idő, és a pénzügyek korlátozása. Ez mellett Itália területét nem hagyhatta el, és Róma város területén csak szenátusi engedéllyel közlekedhetett lóháton.

katasztrófavédelmi, védelemgazdasági, lakosság ellátási feladatainak tervezésére, szervezésére, a feladatok végrehajtására irányuló állami tevékenységek összességét [290/2011. Korm. rendelet; 1.§ n]).

Ezen különleges jogrendi időszakoknak több hasonló tartalmú, de eltérő elnevezése volt az idők folyamán, korábban a minősített időszakok névvel illették őket, lehet találkozni rendkívüli jogrend elnevezéssel is, de mindegyik az állam különleges hatalmát, a főhatalmat jelenti, valamilyen fenyegetéssel szembeni reakcióként. Magyarország Alaptörvénye a „Különleges jogrend” elnevezést használja, így az Alaptörvény hatályba lépésétől számítva ezt illik alkalmazni.

Az Alaptörvény szerinti különleges jogrendi időszakok a következők [Alaptörvény; 48. – 54. cikk]:

- A hadiállapot, vagy háborús veszély időszakában a „*rendkívüli állapot*”;
- A törvényes rend megdöntésére vagy a hatalom kizárólagos megszerzésére irányuló fegyveres cselekmények, továbbá az élet- és vagyonbiztonságot tömeges méretekben veszélyeztető, fegyveresen vagy felfegyverkezve elkövetett súlyos, erőszakos cselekmények esetén a „*szükségállapot*”;
- A fegyveres támadás veszélye időszakában, vagy szövetségi (NATO) kötelezettség teljesítése érdekében a „*megelőző védelmi helyzet*”;
- A haza területére betört külső fegyveres csoport támadásának elhárításra a „*váratlan támadás*”;
- Az élet és vagyonbiztonságot veszélyeztető elemi csapások, ipari szerencsétlenségek elhárítására, a következmények felszámolására a „*veszélyhelyzet*”.

A régi alkotmány ehhez majdnem szó szerint megegyező jelentéstartalommal bíró minősített időszakokat fogalmazott meg, elnevezéseiben voltak eltérések, illetve az Alaptörvényt követően kiadott sarkalatos törvények írták át a védelmi igazgatás rendszerét a későbbiekben ismertető módon.

A VÉDELMI IGAZGATÁS TAGOZÓDÁSA

A közigazgatási rendszer átalakítása előtt, alapvetően három szintet lehetett megkülönböztetni a védelmi igazgatásban melyek a következők:

- központi,
- területi és,
- helyi.

A központi szint mindig az adott különleges jogrendi időszak függvénye, ugyanis a hatalmi centrum a különböző időszakokban eltolódik, áttevődik. Míg a rendkívüli állapotnál a Honvédelmi Tanács vezeti az országot, a szükségállapot időszakában az Országgyűlés vagy annak honvédelmi ügyekért felelős bizottsága folyamatosan ülészik, megelőző védelmi helyzetben és váratlan támadás esetén csakúgy, mint a veszélyhelyzet esetén a hatalmi centrum a kormány.

A területi szinten a megyei (fővárosban a fővárosi) védelmi bizottság a védelmi igazgatási feladatok megvalósulásának legfőbb felelőse, a területi szintű védelmi igazgatás szervezetében korábban beköszöntött a változás, hisz a megyei kormányhivatalok megalakulásával, 2012. január 01-gyel a megyei közgyűlés elnökétől a kormányhivatalt vezető kormány megbízott vette át a megyei (fővárosban a fővárosi) védelmi bizottság elnöki tisztségét. Ez a cikk alapjául szolgáló, 2013. január 01-i közigazgatás szerkezeti változások előtt történt, fontos megemlíteni a teljesség kedvéért, de nem tartozik a tanulmány tárgyához.

A helyi szint struktúrájában azonban lényegi változás történt, a korábbi helyi szintű védelmi igazgatást további két részre lehetett, és kellett osztani. Az egyik a helyi védelmi bizottság volt, mely kistérségenként szervezve látta el a védelmi igazgatási feladatokat, a

helyi szint másik része pedig a polgármester volt, aki államigazgatási jogkörében a saját településén látta el a védelmi igazgatás rá háruló feladatait.

A járási hivatalok megjelenése a védelmi igazgatás szerkezetére mutató változást a kezdetektől magával hordozta, és miután a védelmi bizottság elnöki tisztségét a korábbi kistérségi székhely város polgármesterétől a járási hivatalvezető vette át [Honv. tv.; 27. § (4)], a továbbiakban a védelmi igazgatás nemzeti rendszere négy markánsan elkülönülő, de egymásra épülő, egymásra utalt szintre bontható, melyek a következők:

- központi,
- területi,
- járási,
- települési.

Feladatai szerint a védelmi igazgatás korábban a honvédelmi igazgatás szerves részének volt tekintendő, míg az Alaptörvény után kiadott, honvédelmi törvény és a katasztrófavédelmi törvény alapján a védelmi igazgatás két szakterületre bomlott, a honvédelmi igazgatásra [290/2011. Korm. rendelet; 1. § b)] és katasztrófavédelemre [Kat.; 44.§]. A honvédelmi igazgatás feladata a rendkívüli állapot, szükségállapot, megelőző védelmi helyzet, és a váratlan támadás, a katasztrófavédelmi igazgatás² feladata veszélyhelyzet kezelése, a négy honvédelmi igazgatási feladat közül a szükségállapot az egyértelműen rendészeti és a rendészettel szorosan összefüggő titkosszolgálati feladat, ezért célszerű lenne megvizsgálni esetlegesen egy harmadik elnökhelyettes (rendőr) területi és a helyi szintekre történő telepítésének lehetőségeit. A jogszabályok hatálybalépésnek megfelelően 2012. évben a területi és a helyi szinteken ennek megfelelően megjelentek a szakmai elnökhelyettesek (honvédelmi és katasztrófavédelmi), amely miatt a védelmi bizottságok titkári funkciói bizonyos szempontból lejjebb értékelték. A területi szinten a korábbi védelmi bizottsági titkári rendszer ugyan ebben az évben megszűnt, a 20 területi szintű védelmi bizottságban³ a titkárokat a Honvédelmi Minisztérium és a Belügyminisztérium közötti megállapodás szerint szétosztva fele-fele arányban a Magyar Honvédség, illetve a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság állományába tartozó, hivatásos főtiszt vette át [290/2011. Korm. rendelet; 27. § (1)]. A titkár helyetteseket az ellenkező oldal biztosítja. A helyi szinten a titkár 2012. évben még a székhely város jegyzője maradt.

A TERÜLETI ÉS HELYI SZINTŰ VÉDELMI IGAZGATÁS TARTALMI VÁLTOZÁSAI

A területi szerv lényegi változása az előbbi fejezetben említetteknek megfelelően 2013 előtt lezajlott, a 2013. évi közigazgatási változások elsődlegesen a helyi szintre gyakoroltak hatást, illetve azokon keresztül hatottak a területi szintre, tehát a helyi szintű védelmi igazgatás tárgyalásával célszerű kezdeni. A helyi szint, mint azt az előző fejezetben leírtam a helyi védelmi bizottságból és a polgármesterekből állt. A változásokat ennek megfelelően lehet szétbontani. A helyi védelmi bizottságok korábbiakban a kistérségekre voltak szervezve, a kistérség székhely városának polgármestere vezette, a szakmai helyettesi rendszer lényegében 2012. évben már félig-meddig létezett, hisz a katasztrófavédelmi elnökhelyettesek 2012. január 01-vel már kijelölésre kerültek a törvény⁴ alapján.

---

2 Bár a jogszabály nem nevesíti igazgatásként, de a különböző szintekre delegált, a katasztrófavédelemhez kapcsolódó államigazgatási jogkörök miatt ez valójában az.

3 19 megye, és a főváros.

4 Honvédelmi törvény 27. § (4) bekezdésben kapott felhatalmazás alapján a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének vezetője által kijelölt személy 2012. január 01-vel átvette a katasztrófavédelmi elnökhelyettesi feladatköröket, a honvédelmi elnökhelyettesek később váltak a helyi szinten láthatóvá.

Az új rendszerben a járási hivatalvezetők átvették a helyi védelmi bizottságok elnöki tisztségét. 2013. január 01-től mind a két elnökhelyettesi pozíció feltöltésre került, a helyi védelmi bizottság neve járási helyi védelmi bizottságra változott, ami nem túl szerencsés elnevezés, a „helyi” jelzőt kihagyva nyugodtan lehetne járási védelmi bizottságnak is nevezni, a régi és az új szervezet rövidített elnevezése egyaránt HVB.

A helyi védelmi bizottság titkára a székhely város polgármesteri hivatalát vezető jegyző volt, az új rendszerben ezt a feladatkört, kis kerülővel a járási hivatalvezetők szervezetszerű helyettesei vették át. A 2013. január 01-én életbelépő változások alapján a járási helyi védelmi bizottság titkára nem rendelkezett tagsággal, ezáltal szavazata sem lett volna a bizottság döntéseinél, a helyi védelmi bizottság elnöke nevezte volna ki a megyei védelmi bizottság honvédelmi és katasztrófavédelmi elnökhelyetteseinek egyetértésével [290/2011. Korm. rendelet; 2013. 01. 01. – 2013. 02. 25.]. A poszt betöltésének megszervezésére a katasztrófavédelem szervezetén belül létrehozták a katasztrófavédelmi megbízotti beosztásokat. Jelenleg is annyi katasztrófavédelmi megbízotti hely van, ahány járási helyi védelmi bizottság létezik, de az elgondolás problematikája volt, hogy a titkárnak az elnök közvetlen alárendeltségében kellett volna tevékenykednie⁵, viszont a hivatásos katasztrófavédelmi szervtől történő megszervezésével, a katasztrófavédelmi elnökhelyetttessel függelmi viszonyba került volna, ráadásul az elnökkel nem lett volna munkajogi értelemben véve alá- fölé rendeltségben. Éppen ezért egy, a közigazgatási és igazságügyi minisztérium által jegyzett jogszabály változtatás alapján a titkári feladatok végül a járási hivatalvezető helyettesére szálltak, a katasztrófavédelmi megbízottak pedig a közbiztonsági referensek szakirányításával, a katasztrófavédelmi elnökhelyettes segítségével működnek közre a védelmi igazgatási feladatokban.

A járás helyi védelmi bizottság tagjai a következők:

- Elnöke a járási hivatal vezetője;
- Honvédelmi elnökhelyettese, a HM Védelmi Hivatal vezetője által kijelölt, a Magyar Honvédség önkéntes tartalékos állományába tartozó személy;
- Katasztrófavédelmi elnökhelyettese, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének vezetője által kijelölt személy;
- A járási hivatalvezető helyettese, mint a járási helyi védelmi bizottság titkára;
- A hivatásos katasztrófavédelmi szerv kivételével a rendvédelmi szerveknek a helyi védelmi bizottság illetékességi területe szerinti vezetője⁶, (elsődlegesen a rendőrség továbbá a büntetés-végrehajtási szervekre érte, de ide sorolható a Nemzeti Adó- és Vámhivatal is);
- A helyi védelmi bizottság illetékességi területén működő, a helyi védelmi bizottság feladatrendszerében érintett szakigazgatási szerv vezetője (Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóság Kerületi Főállatorvosa, a Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv Kistérségi Intézetének vezetője, a Vízügyi Igazgatóság Szakaszmerőnségének vezetője);
- A fővárosi és megyei kormányhivatal képviselője;
- Különleges jogrend bevezetése esetén a katonai igazgatási szerv képviselője, akit a tagságon kívüli időszakban tanácskozási jog illet meg.

Ha jobban megnézzük a HVB összetételét, alaphelyzetben leggyakrabban nyolctagú⁷, míg bevezetett különleges jogrendi időszakban kilenc főre duzzad. Testületként működő szerv, amely döntéseit szavazáson alapulva kell, hogy meghozza, viszont a titkár (járási hivatalvezető-helyettes), a kerületi főállatorvos és a tiszti főorvos is alárendeltségi viszonyban van a munkaköre folytán a járási hivatalvezetőnek, és a megyei kormányhivatal

5 290/2011. Korm. rendelet.

6 A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a katasztrófavédelmi elnökhelyettesen keresztül képviseltetve van.

7 Mivel a rendvédelmi szervek vezetői közül a járások döntő többségében csak a rendőrség található meg.

alárendeltségében dolgoznak mindannyian, így a megyei kormányhivatal képviselőjével a szavazattöbbség annyira egyértelmű, hogy kérdésessé teszi a testületként való működés hangsúlyozását, illetve a megyei védelmi bizottság ugyan ezen a csatornán a korábbiakban tapasztaltaknál lényegesen erősebb módon tud beleszólni a helyi védelmi bizottság döntéshozatalába, ez a legjelentősebb kihatása a 2013. évi közigazgatási átalakításnak a területi szintű védelmi igazgatásra.

Települési szinten a polgármesternek mind a honvédelmi, mind a katasztrófavédelmi törvény előír feladatokat, melyek végrehajtásáért államigazgatási jogkörében eljárva, egy személyben felelős. A járási szint megjelenése a polgármesterek védelmi igazgatási feladatait tehát nem csorbította, hisz mindkét törvény már korábban hatályba lépett, mint a vizsgálat tárgyát képező közigazgatási átalakítás. A katasztrófavédelmi törvény 2012. évtől előírja, hogy kihirdetett veszélyhelyzetben a településen a védekezés irányítását a polgármestertől a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének vezetője által kijelölt személy (a katasztrófavédelem hivatásos állományú tagja) veszi át. Ugyan ebben az évben a korábbi helyi védelmi bizottságok is átalakultak azonban 2012. december 31-ig a székhely város polgármesterének, illetve a honvédelmi körzethez tartozó polgármesterek által megválasztott polgármesternek megmaradt a szavazati jogköre, melyet csak a járási rendszer megalakulásával, 2013. január 01-vel vesztek el. Ezt nevezhetjük presztízs veszteségnek, de védelmi igazgatási kérdésekben nincs értelme ilyen megközelítésnek, és ha figyelembe vesszük, hogy a polgármesternek vannak olyan speciális jogkörei, melyek jogszabály változtatása nélkül elidegeníthetetlenek, ilyen pl. az első fokú polgári védelmi hatósági jogkör, vagy például a gazdasági, és anyagi szolgáltatási elrendelésére vonatkozó hatósági jogkör, amelyek vonatkozásában viszont másodfokon továbbra is a megyei védelmi bizottság jár el, így a helyi védelmi bizottságra e tekintetben adminisztratív, illetve koordináló feladatok hárulnak. Akár katasztrófavédelmi, akár honvédelmi feladat végrehajtása válik szükségessé a védelmi igazgatás berkein belül, a települési és a területi szinten megvan a lehetőség arra, hogy polgári védelmi szervezeteket alkalmazzanak. A helyi védelmi bizottság elnöke elrendelheti a polgári védelmi szervezetek bevonását, de nincs polgári védelmi hatósági jogkör telepítve rá, és nincs vezetési jogköre sem ezen szervezetek felett. Szintén nem elhanyagolható tény, hogy a helyi védelmi bizottság, illetve elnöke jelenleg költségvetés felett nem diszponál, miközben a polgármester és megyei védelmi bizottság viszont rendelkezik vele, ez is egy olyan tény, amely informálisan csökkenti a helyi védelmi bizottság tekintélyét.

ÖSSZEGZÉS

A 2013. január 01-vel életbelépő közigazgatási változások elsődlegesen a helyi védelmi bizottság szerkezetét rajzolták át. A végrehajtott változtatásokkal csökkent a helyi védelmi bizottság testületi jellege, viszont a megyei védelmi bizottság irányítási lehetőségei kiteljesedtek. A települési szinten, a polgármesternek megmaradt a korábbi államigazgatási jogkörből fakadó hatósági jogköre, melyet másodfokon a megyei védelmi bizottságra telepítettek, amelyek hatósági feladatkörök tekintetében a helyi védelmi bizottság adminisztratív és koordináló szerepköre fajsúlytalan, ezért célszerű vizsgálni, hogy lehetne a helyi védelmi bizottságok szerepét erősíteni hatósági jogkörökkel és, pénzügyi, finanszírozási lehetőségekkel. Azt is fontos megemlíteni, hogy a négy honvédelmi igazgatási feladatkörbe tartozó különleges jogrendi időszak közül a szükségállapot a valóságban inkább rendészeti feladatokat hordoz és nem honvédelmit, ezért egy harmadik szakmai elnökhelyettes (rendőr) bevezetésére indokolt lenne hatástanulmányt készíteni. A három elnökhelyetessel a helyi védelmi bizottság testületi jellege is erősödne.

A vizsgált időszakra vonatkozóan tény, hogy a rendszer a 2013. évi dunai árvízi veszélyhelyzet felszámolásánál tökéletesen működött, kimagasló teljesítményt nyújtott, de egy jó eredménybe nem lehet belenyugodni. A folyamatosan változó kihívásokra való felkészülés jegyében vizsgálni kell, hol, hogyan lehet, vagy lehet-e egyáltalán még hatékonyabbá, racionálisabbá tenni a védelmi igazgatás területi és helyi szerveit.

IRODALOMJEGYZÉK

[1869. évi IV. tv.; 1.§] 1869. évi IV. törvénycikk a bírói hatalom gyakorlásáról, online:
<http://www.1000ev.hu/index.php?a=3&param=5384> (2013. október 11.)

[290/2011. Korm. rendelet] 290/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, online:
http://www.njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=140215.245285 (2013. október 06.)

2013. január 01-től, 2013. február 25-ig hatályos, online:
http://www.njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=140215.226439 (2013. október 11.)

[Ferenczy; 2006] Ferenczy Endre – Maróti Egon – Hahn István: Az ókori Róma története, Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt. 2006. (ISBN: 9789631944563)

[Alaptörvény] Magyarország Alaptörvénye, 2011. április 25. online:
http://www.njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=140968.248696 (2013. október 11.)

[Hvt.] 2011. évi CXIII. törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről, online:
http://www.njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139266.245377 (2013. október 11.)

[Kat.] 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról, online:
http://www.njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139408.243963 (2013. október 06.)